

Bestyrelsens beretning, skriftlige del: Hvad der er sket i 2011-2012

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen har hen over året holdt 6 møder, heraf de to på Skype, hvor vi har arbejdet med økonomi, planlægning, markeder og mere. Som noget nyt i år har bestyrelsen holdt et weekendseminar, hvor vi har forsøgt at skabe overblik over foreningens arbejde, og vi har påbegyndt en strukturering af dette. Vi arbejder på at hvert bestyrelsesmedlem har ét ansvarsområde, gerne sammen med én eller flere udenfor bestyrelsen. Målet er at arbejdet i højere grad uddelegeres til arbejdsgrupper, således at alle medlemmer der måtte have lyst, har mulighed for at deltage.

Foreløbig ser fordelingen således ud – det ansvarlige bestyrelsesmedlem og evt. ’føl’:

Opgaver	Ansvarlig
Markeder Vest	Lila Towle
Markeder Øst	Anne Kruse
Begynderkurser	Merete Juul og Pia Bro Christensen
Andre kurser	Lila Towle
Frølist	NO Crossland og Ane Hoffmeyer
Adoptionsprogram	NO
Hjemmeside	Brian Krause
Frøpolitik	Brian Krause, Lila Towle, Rikke Thomle Andersen og Gert Poulsen
Sekretariat	Lila Towle
Økonomi	Jeanette Salinas
Frøpakning	Kirsten Hedegaard og Inger Heyerdahl
Ærteprojekt	Lila Towle og Rikke Thomle Andersen

Som hjælpeværktøjer har vi påbegyndt et årshjul og et opgavepapir.

Hensigten er at fortsætte dette arbejde i de kommende år med en årlig weekend seminar, desuden et årligt heldagsmøde, hvor vi kan arbejde dybere med et enkelt tema.

Spørgsmål: Hvordan kan vi finde de medlemmer, der har særlige talenter, evner, erfaringer – og få dem inddraget i foreningens aktiviteter? Med det nuværende aktivitetsniveau må vi erkende at det ikke kan gå med det nuværende antal aktive – selv om vi har flere end de fleste foreninger.

Almene kurser: Begynderkursus og forårskursus

Forårskursus

Der er brugt rigtig mange ressourcer på at arrangere og afholde foreningens 25 års jubilæum, der blev afholdt i marts på den Internationale Højskole i Helsingør, under titlen ”Den danske plantearv og fremtidens biodiversitet”.

Arrangementet, der var med delvis offentlig adgang, havde en stribe spændende foredrag, desuden Mangfoldighedens Markedsplads og Biograf Biodiversitet. Det blev det hidtil største arrangement i frøsamler-regi, med godt 90 medlemmer, foredragsholdere og andre gæster.

Spørgsmål: Opgaven med at planlægge Forårskurset er ved at blive meget stor og vi efterlyser personer der har lyst til at danne en arbejdsgruppe, der i fællesskab kan løfte denne ene opgave (naturligvis med forudgående oplæring ☺) – har vi nogen der er friske?

Begynderkurser (éndagskurser)

I vinterhalvåret 2011/2012 har der været afholdt fire begynderkurser, et i København, et i Haslev og to i Århus med i alt 56 deltagere.

Der er nedsat en koordinatorgruppe bestående af Pia Bro Christensen og Merete Juul til at varetage begynderkurserne. Vi er i gang med at kontakte medlemmer som kunne være interesseret i at medvirke i kursernes afholdelse og udvikling. Vi arbejder på at samle og strukturere undervisningsmateriale, skabe et korps af undervisere, og sprede kurserne over hele landet.

Til afholdelse i efteråret 2012 har vi nu aftalt kurser i København, på Falster, i Ølgod og i Vendsyssel. Der er planer om et kursus i Østjylland senere på vinteren.

I bestyrelsen har vi drøftet behovet for en slags overbygning af disse begynderkurser. Der er enighed om at behovet er der, men set i lyset af den øgede kursusaktivitet i forbindelse med ærte/bønneprojektet, mener vi ikke at det indtil videre er realistisk.

Spørgsmål: Hvordan kan vi rekruttere og træne undervisere hurtigt nok til at tilfredsstille det hurtigt voksende behov?

Hvordan kan vi hjælpe det stigende antal nye medlemmer, der slutter sig til 'sagen' i begyndelsen af deres liv som haveejere? Kurser om frøavl kan ikke hjælpe her, hvor kan vi sende dem hen?

Videnskabskabende og vidensformidlende projekter

De store nyheder her er:

Projektet "Genopdagelse af gamle bælgfrugter"

Sidst i 2011 fik vi godkendt dette 3-årige projekt med finansiering fra Landdistriktpuljen af i alt 648.000,-. Ca. 300.000,- har vi allerede brugt til 4 kurser i dyrkning, 'sansning' og beskrivelse af de 22 ærter og 6 bønner, samt Bi Skaarups 'mad-event'. Omkring 50 medlemmer har dyrket de gamle sorter og endnu flere har deltaget i et af kurserne. Vi har fået optaget 3 små videofilm om at beskrive ærter. Og endelig har vi fået en ny hjemmeside der bruges til at fortælle om projektet og samle vores viden.

Det er forbundet med store omkostninger at modtage statens penge til et sådant projekt. Vi skal ude og låne dem og betale alle regninger, før vi kan få dem tilbagebetalt. Det koster os flere tusinde kroner i oprettelse af kassekreditten hos Merkur, plus renter, plus en masse hovedpiner. Vi er gået sammen med foreningen Nonnetit, Økologisk Landsforening m.fl. om at prøve at påvirke politikerne til at finde en fælles løsning for alle de projekter – både landbrugsmæssige, kulturelle og sociale – der er påvirket af dette usmidigt og uretfærdigt system. Vi er bestemt ikke de første, der har oplevet problemerne, men måske blandt dem, der skriger højest.

Vores første bogudgivelse

Efter flere års arbejde udkom vores første bog: Molly Hougaards "Brudstykker af en landsbys havehistorie". Med støtte fra Velux Fonden er ca. 50 uddelt til deltagere i jubilæet. Bogen har solgt pænt og ligger flere steder i kommission. Prisen er sat lavt for at få flest mulige ude hvor de kan inspirere andre – vi tjener ca. 30 kr. ved salg på markeder, ca. 15,- ved salg til momsregistrerede butikker (museer, urtehave, økohaver og lign.). Vi har siden 16. marts solgt eller bortgivet måske 350 af 500 eksemplarer.

Spørgsmål: Vi har hårdt brug for flere skrifter, især til internt brug: Et opdateret og udvidet hæfte om frøavl; en begynderhåndbog for nye medlemmer. De, der har størst viden om disse ting, har meget lidt tid. Hvordan kan vi finde og bruge medlemmer, der er gode til at skrive, vil gerne skrive, og har tid? Kan det fortsat være et frivilligt bidrag – eller kan vi kun klare det, hvis vi kan søge og få støtte til arbejdet?

Tomat-sensorik-kurset

Inspireret af det kursus, vi har fået som en del af 'ærteprojektet', har vi afholdt et weekend-kursus i tomat-sensorik 1.-2. september og dermed kommet et skridt videre i vores arbejde med en ordentlig beskrivelse af vores mange tomat-sorter. Der er brug for nye kræfter til dette arbejde!

Markeder – 13 på et år

Og som om et stort Jubilæum ikke er nok, så har Frøsamlerne desuden haft stande på intet mindre end 13 markeder, havedage og udstillinger over det ganske land. Markeder er også vigtige, da de er Frøsamlernes ansigt udadtil, det er her vi får vores budskaber ud og skaber netværk med ligesindede.

Som nævnt ovenfor har vi nu delt de efterhånden meget store koordinerings-, pakke- og

frøanskaffelses-opgaver i 2 regioner, Øst og Vest.

Heldigvis er der stor opbakning fra alle, og det er en fornøjelse at arbejde med så stor en gruppe glade positive og hjælpsomme mennesker – tak for det!

Spørgsmål: *Vi får brug for nye grafiske materialer og forbedret udstyr til transport og opbevaring i 2013 og 2014, hvor vi også skal formidle de gamle bønner og ærter til et bredere publikum. Der er endda penge til en del af arbejdet. Hvordan fanger vi en med kunstneriske og praktiske evner?*

Frølisterne

I perioden har foreningen udgivet 2 frølister med formidling af planter og frø til medlemmerne. Frølisterne er blevet til ved et samarbejde mellem både de listeansvarlige – forårslisten: NO og efterårslisten: Ane (med lidt hjælp fra NO) – og koordinatorene samt korrekturlæsere.

Forårslisten havde samme form som tidligere år, og indeholdt i år 490 tilbud – hvoraf nogle af et enkelt medlems tilbud bestod af over 100 sorter (!). Og her er ikke medregnet de 28 sorter der indgår i bælgplanteprojektet. 51 frøsamlere bidrog til listen (til sammenligning var der 44 sidste år).

Efterårslisten indeholdt i år 126 sorter – 30 frøsamlere havde bidraget (i 2011, 18).

Begge lister afspejler et voksende udbud og en stigende bredde i hvilke slags planter der bliver udbudt.

Spørgsmål: *Med så mange helt nye er der ofte forvirring over hvordan listerne fungerer (på trods af vejledningerne – enten er disse ikke gode nok, eller også læser folk dem ikke...) Kan vi gøre noget ved dette?*

Adoptionsprogrammet

Vi har til stadighed diskussioner om hvad der bør indgå i adoptionsprogrammet, og for mange medlemmer er ikke klar over hvad adoption indebærer. Programmet omfatter i øjeblikket (ca. tal bl.a. baseret på informationer fra koordinatorene):

Bladgrønt: 4 salatsorter, 9 sorter havemælde og 1 bladbede. Alle med 2-5 adoptanter på hver. Koordinator: Ida Johannessen.

Agurk, meloner og græsker: 1 sort. Muligvis 1 til på vej. Koordinator: Henrik Larsen.

Løg: 3 skalotte og lign. med 3 adoptanter (der mangler nogle!), 6 sorter hvidløg med kendte dyrkere på alle sorter og i alt 6 adoptioner, porrer og nærtbeslægtede 3 sorter med 4 adoptanter – der mangler et par stykker. Andre løg; 2 sorter med kun 1 adoptant – mangler et par stykker. Koordinator: Søren Holt.

Potteplanter: 8 sorter – en del adoptanter på nogle sorter. Andre er meget nye, og er endnu ikke blevet adopteret. **Vi mangler en koordinator.**

Rodfrugter: 4 sorter – men en blanding af "bevaring" og "forædling" for alle sorters vedkommende. Koordinator: Svend Erik Sørensen.

Ærter: 15 sorter af høje ærter med i alt 46 adoptioner – og 3 nye sorter på vej: Medium høje ærter 1 sort med adoptioner; lave ærter 1 sort med 5 adoptanter; gråærter er der 3 sorter med 11 adoptioner. Koordinator: Mette Westergaard Nielsen.

Bønner: Buskbønner, 4 sorter med i alt 16 adoptioner. Stangbønner, 3 sorter med 7 adoptioner. Pralbønner, 1 sort med 3 adoptioner. Valske bønner, 2 sorter med 5 adoptioner. Soyabønner, 2 sorter med i alt 4 adoptioner. Koordinator: også Mette WN.

Tomater: 1 sort. Evt. nogle forædlingsprojekter i forbindelse med Tom Wagner. **Vi mangler en koordinator.**

Krydderurter: 2 sorter med 2 adoptanter hver.

Andre pryddplanter: 4 Påskeliljer, 3 Vintergækker; 3 Tulipaner; 6 sommerblomster (og et stigende antal...) men p.t. ikke noget adoptionsprogram.

Kornsorter: Ca. 25 sorter. Men intet adoptionsprogram, og meget lidt overblik. **Vi mangler nogen der vil arbejde med flere af disse områder – og nogen til at hjælpe med en skriftlig beskrivelse af hvad vi forventer af adoptanter og koordinatore.**

Vavilov-genbanken repatriering

Repatrierede sorter fra Rune Bjerremands besøg i Vavilov-genbanken i Rusland 2012 - et helt særligt opformeringsprogram er i gang i forbindelse med at Rune hjembragte i alt 34 sorter fra VIR-genbanken i Rusland.

I år er der 29 sorter under opformering. Det foregår hos en række frøsamlere, og en del af materialet, kan vi allerede nu sige, vil komme på listen til næste år. Materialet er noget blandet; det er både egentligt danske (delvis svenske) sorter, men også interessante sorter fra en del andre lande.

Nogle besværlige sorter med meget holdbart frø er ikke taget i produktion i år, det drejer sig om en del græskar og nogle kålroer. Der vil være mulighed for at være med til at opformere disse sorter i det kommende år. Det vil blive slået op i forårsfrølisten.

Frøpolitik

Bestyrelsen arbejder på at få større (frø)politisk indflydelse. Frøsamlerne har en rolle i opdragelse og påvirkning til forståelse af det biologiske system. Et af foreningens væsentlige mål er, at det skal blive nemmere at bevare gamle sorter. Dette kan blandt andet opnås ved at organisationer og småavlere tillades at distribuere frø i mindre målestok, uden at frøene skal igennem den meget kostbare godkendelsesprocedure, der i øjeblikket kræves ifølge EU's frølovgivning. Vejen til at nå målet er blandt andet deltagelse i lokale og internationale aktiviteter, der arbejder med emnet.

Gert Poulsen har deltaget som repræsentant for foreningen i en række nordiske og europæiske faglige arbejdsgrupper omkring plantegenetiske ressourcer. Rikke Thomle Andersen og Anders Borgen har deltaget i aktiviteter i den europæiske NGO-netværksorganisationen "Let's Liberate Diversity". Vi har i flere år deltaget i en uformel gruppe der inkluderer folk fra NordGen, Plantedirektoratet og museernes have- og landbrugspuljer. Gruppen arbejder for en bedre bevaringspolitik i Danmark for plantegenetiske ressourcer, men ligger stille for tiden. Lila repræsenterer foreningen i Fødevareministeriets udvalg for plantegenetiske ressourcer.

Spørgsmål: Vi ville gerne lave en Frøpolitisk minikonference næste år, men tiden og kræfterne slår ikke til. Findes der en gruppe frøsamlere, der kan påtage sig denne opgave?

Tilbud til medlemmer og udvikling i medlemskredsen

IT: En ny hjemmeside "Frøsamlerne.dk" er undervejs

Foreningens hjemmeside er lavet for flere år siden og trænger til grundige forbedringer. En arbejdsgruppe bestående af Jeanette og Jakob (hhv. projektleder og programmør), Brian og Lila ("kunder") har holdt flere møder i løbet af året og mødes jævnligt via Skype for at komme videre med den nye side, og vi har nu fundet en design-uddannet der har lavet et lovende udkast til udseendet. Vi har ikke noget, vi kan vise frem endnu. Men mange af funktionerne vil være dem, I har set på Plantearven, projektets nye hjemmeside.

Lidt medlemsstatistik

Antal medlemmer 17. september 2012: 437 (sidste år samme tid: 366)

Nye medlemmer i 2012 indtil nu: 91 (2011, 61)

38% af medlemmerne har været med i 2 år eller mindre – til gengæld er flere af dem blandt de mest aktive.

Spørgsmål: Hvordan får vi flest mulige nye yngre kræfter til opgaverne, så vi dels kan fortsætte med det, vi har gang i, dels kan forbedre vores tilbud, informationer og formidling?